

diss oplærte Amtmænd, som der var meget faa, ja knap deres Nærmeste, der turde paatage sig at negte, at de jo vare store Sthypere.

Schiern: Det forekommer mig, at man idag kunde begynde med, selv naar man ikke kan følge med den ærede Rigsdagsmand (Tscherning), at yde ham nogen Anerkjendelse, fordi han denne Gang, og da han indbragte sit Forslag, talte med større Villighed, end han ellers pleier at gjøre, om de Personer, hvorom der her er Spørgsmaal; thi den ærede Rigsdagsmand kom idag endogsaa til at sige, at de Mænd, hvorom der her er Tale, ofte i deres ældre Alder kun faae et tarveligt Udbytte for deres Examen; og den ærede Rigsdagsmand sagde tillige, at disse Mænd stundom arbejdede fra Morgen til Aften; og deri laa dog, at han anerkjendte, at de i alt Fald maae være mere beskæftigede, end han til andre Tider er tilbøielig til at vilde indbrømme (Tscherning: Ja; jeg talte om Skrivelserne!). Den ærede Rigsdagsmand var enig med Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Rimestad), der forekom mig at have fremdraget det væsentligste Punkt ved hele dette Spørgsmaal, deri, at der skulde være Lovbundne Bestemmelser med Hensyn til Dommerens Ansættelse; men han meente dog, at det var det Bedste nu at gaae den Vej, som han allerede dengang, da han indbragte sit Forslag, betegne som den negative; det synes mig imidlertid, at det var heldigere, at man gif den positive Vej, at man holdt paa de Lovbundne Bestemmelser, som man havde, indtil Regjeringen selv fandt sig opfordret til at see disse Lovbundne Bestemmelser afflassede. Den ærede Rigsdagsmand anerkjendte ogsaa, da han indbragte sit Forslag, at det var noget Uheldigt, at det fremkom ad den private Vej; han meente, at det var heldigere, at et saadant Lovforslag fremkom fra Regjeringen; men hvis saa er, troer jeg ogsaa, at det var heldigt, om man lod disse Bestemmelser bestaae i deres Væsen som hidtil, indtil Regjeringen ønskede andre. Den ærede Rigsdagsmand har endelig selv anerkjendt i sit indledende Foredrag, at de maatte anses for væsentlig forandrede ved den anden statsvidenskabelige Examen, som han omtalte.

Hvad jeg her især vil bære ved, er det enkelte Punkt, som blev fremhævet af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Rimestad), nemlig Hensynet til Dommerne. Jeg vil ikke tale om dem, der søge disse Dommerembeder, jeg vil ikke stille mig paa disse Mænds Standpunkt, som den ærede Rigsdagsmand (Tscherning) oftere har kaldt Levebrøds-candidater, og jeg vil heller ikke stille mig paa Regjeringens Standpunkt, men jeg vil stille mig paa Borgernes Standpunkt i Almindelighed, og da troer jeg, at det er Tilfældet alle vegne, at Befolkningen ønsker, at den, der skal have en saa stor Indflydelse paa deres Bølfærd som Dommeren, giver en Art Garanti i Forveien, forsaavidt en saadan Garanti overhovedet kan gives i vore skrøbelige, menneftelige Forhold. Jeg finder, at den Fremstilling, som den ærede Rigsdagsmand gav i sit indledende Foredrag, som jeg idag har efterlæst, vistnok ikke er ganske urigtig; men den giver dog ikke et fuldkommen heldigt Billede af, hvorledes den juridiske Examen har udviklet sig hos os; hvad Betydning den har, og hvad Godt den har stiftet. Den ældste Forordning om juridisk Examen er af 10de Februar 1736, og den betegner sig netop selv som given „paa det Jusstitien ved retvis og bekvemme Rettens Betjente og Procuratores desbedre kan blive pleiet“, og jeg skal i Forbigaaende hertil bemærke, at ogsaa i andre Lande er der med Hensyn til Sagførerne, hvilke den ærede Rigsdagsmand saa stærkt fremhævede, ikke mindre forlangt, at de skulde underkaste sig en Prøve, førend de begyndte deres Bane; jeg er maaffee i den Henseende ikke saa inde i de engelske Forhold, at jeg derom tør udtale nogen bestemt Mening; men det gjælder idetmindste om Continentet; ogsaa i Frankrig maae Sagførerne underkaste sig en Prøve.

Den Forordning, som her er nævnt, blev i forrige Aarhundrede hilset med Glæde; den blev betragtet som et stort Fremskridt; saaledes skriver en Mand, der levede dengang, om den foregaaende Tingenes Orden: „Den Gang var jo et adeligt Navn større Ret til at være højeste Rets Overhoved, end fandt og prøvet Lovfyndighed for en borgerlig Mand“, ligesom han, for at minde om, hvorledes Aristokratiets Ind-